

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/67/2013
Identifikačné číslo spisu:	8309010769
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8309010769.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému R. R. I. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/ ods. 2 písm. d/ Tr. zák. prerokoval na verejnom zasadnutí konanom 11. decembra 2013 v Bratislave dovolanie obvineného R. R. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. mája 2012 sp. zn. 1 To 23/2012 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. R. I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné zo 7. marca 2012 sp. zn. 1 T 194/2009 bol obvinený R. R. I. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období najmenej od 21. apríla 2006 v presne nezistenom čase a v presne nezistených dňoch v rodinnom dome č. XX v obci X., okres X., týral svoju matku R. R., nar. XX. X. XXXX, s ktorou býval v spoločnej domácnosti, tým spôsobom, že jej neustále vulgárne nadával, opakovane sa jej vyhrážal zabitím a ublížením na zdraví a fyzicky ju napadal tak, že ju udieral po rôznych častiach tela, ťahal ju za vlasy, udieral jej hlavou o dvere, vykrúcal jej ruky, vyhadzoval jej stravu z chladničky na ulicu, opakovane ju nútil, aby pre neho nakupovala potraviny a tiež od nej žiadal peniaze na alkohol, pričom ona z obavy o svoj život bola nútená v tomto období najmenej päťkrát pred ním utiecť z domu a prespávať u príbuzných, pričom toto jeho konanie trvalo až do 2. októbra 2009, keď niečo po 14.00 hod. v rodinnom dome č. XX v obci X. opäť napadol svoju matku R. R. tým spôsobom, že ju oboma rukami schytil za vlasy, pritiahol ju k dverám do obývačky, kde jej hlavu začal udierať o dvere, čo viackrát zopakoval a pritom jej sústavne vulgárne nadával a vyhrážal sa jej, že ju musí zabiť, že sa jej musí zbaviť, v dôsledku čoho R. R. ušla z domu, privolala hliadku polície a týmto svojím konaním jej spôsobil podkožné podliatiny oboch ramien a pravého predlaktia s dĺžkou liečenia do 7 dní.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 208 ods. 2, s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na

výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

O odvolaní obvineného R. R. I. proti tomuto rozsudku rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením z 30. mája 2012 sp. zn. 1 To 23/2012 tak, že ho podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal dovolanie obvinený R. R. I. prostredníctvom obhajcu JUDr. JCLic. Tomáša Majerčáka, PhD., advokáta so sídlom na Južnej triede 28 v Košiciach.

V dovolaní sú vymedzené nasledovné dovolacie dôvody (v poradí ako ich uvádzal obvinený):

- podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia,
- podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu obvineného,
- podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., že hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- podľa § 374 ods. 3 Tr. por., na základe ktorého možno v dovolaní uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

V úvodnej časti dôvodov dovolania obvinený rozoberal jednotlivé dôkazy, ktoré boli vo veci vykonané, analyzoval ich a hodnotil zo svojho pohľadu a robil z nich záver, že k útoku na poškodenú nemohlo dôjsť takým konaním, ako opísala poškodená vo svojej výpovedi a že dôkazy potvrdzujú, že skutok sa nestal tak, ako bol opísaný v obžalobe.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený opäť rozoberal a hodnotil vykonané dôkazy, výpovede poškodenej, lekárske správy, výpovede svedkov, poukazujúc na to, že ani jeden svedok nebol bezprostredným svedkom konfliktov medzi obvineným a poškodenou, poukazujúc na to, že výpoveď poškodenej nie je v súlade s lekáskymi správami, rozoberal listinné dôkazy, akými boli lekárske nálezy, ďalej znalecké posudky, pričom závery znalkyne PhDr. R. P. z odboru psychológie, ktorá posudzovala intelektové schopnosti poškodenej, označoval za subjektívne pocity znalkyne, ktoré nemajú oporu v skutočnostiach zakladajúcich sa na pravde.

Z týchto hodnotení dôkazov vyvodil obvinený taký záver, že počas trestného konania nikdy mu nebol preukázaný úmysel smerujúci k takej forme týrania, ktorá spôsobuje fyzické alebo psychické utrpenie, pričom týranie by muselo spočívať v surovosti, s prvkami určitej trvalosti, avšak jemu neboli preukázané žiadne útoky voči poškodenej, keď ani jeden zo svedkov nepotvrdil, že by bol priamym svedkom atakov na poškodenú a všetko to mali byť len sprostredkované informácie, pričom v rozhodnom čase neboli zistené následky na zdravotnom stave poškodenej, nikdy nebola volaná polícia a nie sú záznamy o napádaní poškodenej.

Podľa názoru obvineného okresný ani krajský súd tieto okolnosti náležite nezvažovali a najmä sa nezaoberali otázkou trvalosti útokov obvineného, ktorá nebola preukázaná, ba dokonca bez bližšieho odôvodnenia považovali za dokázané, že obvinený trestný čin spáchal závažnejším spôsobom konania v zmysle § 138 písm. b/ Tr. zák., teda že tento delikt páchal po dlhší čas, čo viedlo k právnomu posúdeniu konania obvineného aj podľa § 208 ods. 2 písm. d/ Tr. zák.

V závere odôvodnenia tejto časti dovolania k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený opäť zhrnul, vydávajúc to za svoj právny názor, že v trestnom konaní nebolo preukázané, že by sa dopustil zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, nebolo preukázané splnenie všetkých náležitostí takeého skutku, lebo k žiadnemu týraniu poškodenej z jeho strany nedošlo, a preto považuje výrok o vine za nesprávny.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený uviedol, že niekoľkokrát namietal znalecký posudok PhDr. R. P. (z odboru psychológie) a žiadal, aby bol vo veci vykonaný nový znalecký posudok, no jeho žiadosti nebolo vyhovené. Ďalej namietal, že nebola vykonaná v prípravnom konaní konfrontácia medzi ním a poškodenou, keď účasť obhajcu pri jej výsluchu nemohla byť postačujúca, lebo obhajca nepozná skutkové okolnosti prípadu a na hlavnom pojednávaní poškodená poprela spáchanie skutku obvineným, a tak obvinený nemal možnosť sa vyjadriť ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, lebo v konaní pred súdom spáchanie skutku nebolo žiadnym priamym dôkazom preukázané.

Medzi porušenia práva na obhajobu, ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., obvinený zahrnul aj jeho tvrdenie, že dňa 14. apríla 2010 sa konalo hlavné pojednávanie v neprítomnosti prísediacich a na tomto pojednávaní bol vykonaný výsluch obžalovaného. Okrem toho mu nikdy nebolo umožnené nazerať do spisu podľa § 69 Tr. por., čím bolo tiež vážne porušené jeho právo na obhajobu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. opieral obvinený o tvrdenie, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom preto, lebo znalecké posudky, a to posudok PhDr. R. P. k posudzovaniu intelektových schopností poškodenej, ako aj znalecký posudok MUDr. D. Y. a MUDr. R. Q. zameraný na vyšetrovanie a posúdenie duševného stavu obvineného boli zadané po vznesení obvinenia dňa 2. októbra 2009, kedy bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Tr. zák., teda pre inú právnu kvalifikáciu skutku, než bolo neskôr dňa 23. novembra 2009 vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Keďže znalecké posudky boli vyhotovené k úplne inej kvalifikácii skutku, je obvinený toho názoru, že nemohli byť použité ako dôkaz v ďalšom konaní a po vznesení obvinenia dňa 23. novembra 2009 mali byť vyhotovené nové znalecké posudky k tomu skutku, ktorý sa mu kladol za vinu pre § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. videl obvinený v tom, že dňa 30. mája 2012 bolo vykonané verejné zasadnutie na Krajskom súde v Prešove bez prítomnosti obvineného a poškodenej.

K uplatneniu dovolacieho dôvodu podľa § 374 ods. 3 Tr. por. obvinený uvádzal, že obžaloba bola podaná pre zločin s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcej osem rokov a v takom prípade malo byť vykonané predbežné prejednanie obžaloby na verejnom zasadnutí, ale k ničomu takému nedošlo, pričom podľa neho obžaloba nemala žiadnu oporu v zákone ani v logickom myslení a nespĺňala náležitosti podľa § 234 a § 235 Tr. por. Keďže v prípravnom konaní nebola preukázaná vina obvineného a to ani na základe výpovedí svedkov a listinných dôkazov, je toho názoru, že obžaloba nebola opodstatnená.

Napokon obvinený, zrejme i k dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. i podľa § 374 ods. 3 Tr. por. uvádzal, že po zmene právnej kvalifikácie dňa 23. novembra 2009 mu bola ustanovená obhajkyňa, ale dovtedy nemal obhajcu, hoci bol väzobne stíhaný a išlo o povinnú obhajobu podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Tvrdil, že okresným súdom ustanovení obhajcovia JUDr. R. Z. a JUDr. X. sa bez ospravedlnenia nedostavovali na pojednávanie.

Namietal tiež, že člen senátu L. E. v nie jednom prípade chýbal na hlavnom pojednávaní a sudca JUDr. Q. aj napriek tejto skutočnosti viedol hlavné pojednávanie.

V závere odôvodnenia dovolania obvinený uviedol, že niekoľkokrát namietal zaujatosť sudcu, ktorý vystupoval ako sudca na Okresnom súde Humenné. Jeho brat (obvineného) JUDr. Q. R. je totiž spolužiakom z Právnickej fakulty v Košiciach v rokoch 1977 - 1981 sudcu z prípravného konania JUDr. S. E., ktorý bral obvineného do väzby a jeho brat má dobré vzťahy na Okresnom súde Humenné a priateli sa aj so sudcom Okresného súdu Humenné JUDr. Q. a z toho dôvodu obvinený žiadal o odňatie veci tomuto súdu, o čom svedčí aj fakt vrátenia veci Krajským súdom v Prešove, na čo okresný súd

nijakým spôsobom nereagoval a námietku zaujatosti odmietol ako nedôvodnú.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhoval, aby dovolací súd rozhodol rozsudkom tak, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., aby napadnuté uznesenie zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia, na zrušené obsahovo nadväzujúce a aby prikázal Okresnému súdu Humenné vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného R. R. I. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani § 374 ods. 3 Tr. por..

V prvom rade treba podotknúť, že na to, aby najvyšší súd mohol rozhodnúť o dovolaní, nariadil prešetriť okolnosti vykonania hlavného pojednávania na Okresnom súde Humenné dňa 14. apríla 2010. Zistil, že nedostatkom bolo len nezapísanie prísediacich do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Z vyžiadaných listinných podkladov a vyjadrení ako prísediacich tak prokurátora však vyplýva, že prísediaci boli prítomní na hlavnom pojednávaní a na tomto hlavnom pojednávaní sa žiadne dôkazy v skutočnosti ani nevykonávali, hoci tam boli prítomní svedkovia, znalci i poškodená R. R., lebo ihneď pri začiatku výsluchu obvineného sa prejavili jeho zdravotné problémy, takže hlavné pojednávanie bolo z toho dôvodu odročené na neurčito.

Najvyšší súd nezistil porušenie práva na obhajobu obvineného, ako to on uvádzal v dovolaní.

Už pri rozhodovaní o väzbe sudca pre prípravné konanie vyzval obvineného, aby si zvolil obhajcu. Pri výsluchu sa obvinený vyjadril, že si ho zvolí, ale neurobil tak, preto mu okresný súd 15. októbra 2009, skôr než rozhodnutie o vzatí do väzby nadobudlo právoplatnosť, ustanovil obhajkyňu JUDr. D. R., advokátku Advokátskej kancelárie v Humennom. Čo je podstatné, dôkazy vo veci v prípravnom konaní boli vykonávané tak, aby obhajkyňa mala možnosť sa na úkonoch zúčastniť, lebo bola o nich upovedomovaná, ako to vyplýva zo záznamov vyšetrovateľa i zápisníc o jednotlivých úkonoch, resp. sú zaznamenané ospravedlnenia obhajkyne v prípade určeného výsluchu obvineného na deň 1. decembra 2009 a z toho dôvodu preloženie tohto výsluchu na deň 3. decembra 2009, kedy sa výsluchu obvineného menovaná obhajkyňa aj zúčastnila.

Výsluch všetkých svedkov, o ktorých výpovede opieral svoje závery okresný súd, bol uskutočnený na hlavnom pojednávaní. Týkalo sa to aj poškodenej. Preto za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať neuskutočnenie konfrontácie na žiadosť obvineného medzi ním a poškodenou v prípravnom konaní. Okresný súd sa mohol a mal vyrovnať s rozdielnosťou výpovedí poškodenej na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní a aj to tak urobil a vysvetlil, prečo uveril usvedčujúcej výpovedi poškodenej z prípravného konania. To však je už otázka hodnotenia dôkazov a skutkových záverov, čo nespadá do rámca zákonom prípustných dovolacích námietok.

Zo spisového materiálu nevyplýva, že by sa v prípravnom konaní postupovalo v rozpore s ustanovením § 69 ods. 2 Tr. por. Právo nazerať do spisu podľa § 69 ods. 1 Tr. por. môže byť v prípravnom konaní obmedzené zo závažných dôvodov uvedených v § 69 ods. 2 Tr. por. Zo spisového materiálu nevyplýva, že by malo dôjsť k takej situácii. Dokonca ani potom, čo bol obvinený v závere vyšetrovania upozornený na možnosť preštudovania spisu a bol prítomný pri tomto úkone, rovnako ako jeho obhajkyňa JUDr. D. R., nevyužil to a uviedol, že spis, ktorý mu bol predložený, študovať nebude a žiadal si z neho doručenie kópií. Teda ani z tohto hľadiska nemožno konštatovať porušenie práva na obhajobu.

Ak obvinený namieta z hľadiska porušenia práva na obhajobu to, že jeho obhajcovia riadne nevyužívali možnosti obhajoby a na niektorých úkonoch sa nezúčastňovali, nemožno to akceptovať ako porušenie

práva na obhajobu. Nevyužitie všetkých možností zo strany obhajoby, ani kvalita poskytovaných právnych služieb obhajcom nespadá do rámca ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Za dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. nemožno považovať, ak sa rozhodnutie opiera o znalecké posudky, pokiaľ boli znalci pribratí do konania po vznesení obvinenia, ak skutok bol ináč kvalifikovaný vo vznesenom obvinení než bola neskôr podaná obžaloba, resp. než neskorším obvinením bola zmenená právna kvalifikácia skutku, pre ktorý sa napokon viedlo trestné stíhanie.

Podstatné je, že skutok, ktorý je uvedený vo vznesení obvinenia z 2. októbra 2009, tvorí súčasť skutku uvedeného v obvinení z 23. novembra 2009 a je jeho záverečnou fázou, keď sa vykonaným dokazovaním preukázalo, že útoky na poškodenú zo strany obvineného začali podstatne skôr, než je posledná fáza skutkového deja, ku ktorej došlo 2. októbra 2009 a na základe vykonaného dokazovania sa následne upravil skutok i jeho právna kvalifikácia. Čo je však rozhodujúce z hľadiska toho, či sa mohol súd o takéto dôkazy opierať, je to, že výsluch znalcov PhDr. R. P. (psychologičky) a MUDr. D. Y. (psychiatra) bol vykonaný na hlavnom pojednávaní vo veci pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby a so znalosťou skutkových a právnych okolností prípadu pre tento trestný čin znalci mohli a aj zodpovedali relevantné otázky, pričom obvinenému a jeho obhajcovi (v tom čase obvineného obhajoval JUDr. J. K., ktorého si obvinený sám zvolil namiesto ustanovenej obhajkyne JUDr. D. R.) bola poskytnutá možnosť klásť znalcom otázky. Neprislúcha dovolaciemu súdu zaoberať sa tým, ako mal prvostupňový súd hodnotiť obsah týchto znaleckých posudkov. Pokiaľ im obvinený na základe svojich analýz v spojitosti s inými dôkazmi pripisuje iný význam, než k akým záverom dospel súd, neznamená to, že by boli použité nezákonné dôkazy a neznamená to ani porušenie práva na obhajobu.

K použitému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., ktorý odôvodňoval obvinený tým, že verejné zasadnutie Krajského súdu v Prešove dňa 30. mája 2012 bolo vykonané v neprítomnosti obvineného a poškodenej, najvyšší súd poznamenáva, že neúčasť poškodenej na verejnom zasadnutí o odvolaní obžalovaného nebránila vykonaniu tohto verejného zasadnutia, pokiaľ senát odvolacieho súdu rozhodol uznesením, že jej účasť nie je nevyhnutná a verejné zasadnutie sa vykoná v jej neprítomnosti, čo sa aj stalo. Napadnutý rozsudok neobsahoval taký výrok, napr. o náhrade škody, ktorý by sa bezprostredne dotýkal poškodenej R. R., a preto v tom smere k porušeniu zákona nedošlo a čo sa týka neúčasti obvineného, krajský súd mal splnené podmienky na vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa konalo po nadobudnutí účinnosti novely Trestného poriadku účinnnej od 1. septembra 2011, ale v jej prechodnom ustanovení § 567j bolo ustanovené, že súdne konanie, okrem konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch, začaté pred 1. septembrom 2011 sa dokončí podľa doterajších predpisov.

Pred nadobudnutím účinnosti novely Trestného poriadku zák. č. 262/2011 Z. z. platili vo vzťahu k účasti obvineného na verejnom zasadnutí ustanovenia § 293 ods. 5, 6 a 7 Tr. por. v nasledovnom znení:

Verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu predvolanie na verejné zasadnutie bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5 (§ 293 ods. 5 Tr. por.).

Verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov (§ 293 ods. 6 Tr. por.).

Ustanovenie odseku 6 sa nepoužije, ak sa obvinený odmietol zúčastniť verejného zasadnutia alebo výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti (znenie odseku 7 § 293 Tr. por. rovnaké pred i po nadobudnutí účinnosti spomenutej novely Trestného poriadku zák. č. 262/2011 Z. z.).

Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že predseda senátu odvolacieho súdu požiadal Ústav na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Prešove o predvedenie obvineného R. R. I., ktorý sa tam nachádzal vo väzbe, na verejné zasadnutie odvolacieho súdu na deň 30. mája 2012, ak sa obvinený bude chcieť tohto verejného zasadnutia zúčastniť. Z doručienky predvolania na toto verejné zasadnutie je zrejmé, že obvinenému bolo doručené 15. mája 2012. Lehota aspoň päť pracovných dní na prípravu uvedená v § 292 ods. 4 Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011 bola zachovaná a bola splnená podmienka uvedená v § 292 ods. 5 Tr. por. Zároveň bol obvinený poučený presne v znení vyššie citovaného ustanovenia § 292 ods. 6 a aj ods. 7 Tr. por.

Z podania obvineného, ktorý nebol predvedený na krajský súd v zmysle vôle obvineného písomne vyjadrenej jednak na predtlačí poučenia, ale i zo samotného záveru jeho rukou písaného vyjadrenia, ktoré mal krajský súd k dispozícii a bolo prečítané na verejnom zasadnutí, nech už boli akékoľvek predstavy obvineného o tom, ako má krajský súd rozhodnúť, či už o vrátení veci prvostupňovému súdu alebo postúpení veci inému súdu, jednoznačne vyplýva, že tohto verejného zasadnutia určeného na deň 30. mája 2012 sa nechcel zúčastniť. Na tomto verejnom zasadnutí bol prítomný náhradný obhajca obvineného, ktorý v tom smere nič nenamietal. Neexistovali teda zákonné prekážky, ktoré by bránili vykonaniu verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

K dovolacím argumentom obvineného, že vo veci konal sudca, ktorý mal byť vo veci vylúčený, resp. že ostala prvostupňovým súdom nepovšimnutá námietka obvineného o zaujatosti sudcu JUDr. Q. z dôvodov naznačených v dovolaní, je nutné konštatovať, že tvrdenia obvineného obchádzajú skutočnosťami a rozhodnutia obsiahnuté v spisovom materiáli.

Návrhom obvineného na odňatie veci Okresnému súdu Humenné, resp. Krajskému súdu v Prešove nebolo vyhovené. Rozhodnutia sú právoplatné, takže vo veci konal príslušný súd.

Po tom, čo bol pôvodný prvostupňový rozsudok Okresného súdu Humenné z 20. júla 2011 na základe odvolania obžalovaného Krajským súdom v Prešove, jeho uznesením z 11. októbra 2011, zrušený a vec vrátená prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, okrem iného aj z dôvodov, že nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti vznesenej obvineným, prvostupňový súd na neverejnom zasadnutí konanom 11. januára 2012 rozhodol podľa § 32 ods. 3 Tr. por., že predseda senátu JUDr. J. Q. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci.

Z obsahu odôvodnenia tohto rozhodnutia (č. l. 750 - 751) jasne vyplýva, že sa senát zaoberal otázkami naznačenými aj teraz obvineným v dovolaní, že predseda senátu sa dobre pozná s bratom obvineného JUDr. Q. R., ktorý mal ovplyvňovať rozhodnutie proti obvinenému a dokonca námietka obsahovala aj tvrdenie o prevzatí úplatku predsedom senátu, s čím sa senát vyrovnal, že to nezodpovedá skutočnosti a predseda senátu prvýkrát videl brata obvineného až na jednom z hlavných pojednávaní, ktoré sa vo veci konali.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1 Tos 4/2012 dňa 25. januára 2012 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného ako nedôvodnú zamietol. Pokladal tvrdenia obvineného obsiahnuté v námietke zaujatosti za ničím nepodložené a nepreukázané. Poznamenať treba, že podania obvineného obsahujúce podobné tvrdenia ako v námietke zaujatosti predsedu senátu prvostupňového súdu, ktoré obvinený zasielal aj ministerstvu spravodlivosti, boli odstúpené na prešetrenie generálnej prokuratúry, no nie sú známe žiadne relevantné závery, ktoré by opodstatňovali tvrdenia obvineného.

Dovolací súd preto konštatuje, že vo veci nekonal vylúčený sudca, čo by inak, v opačnom prípade, znamenalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., i keď ho tak obvinený výslovne necitoval.

Nezistuje sa ani pochybenie v konaní prvostupňového súdu, ktoré podľa obvineného malo spočívať v tom, že nevykonal verejné zasadnutie o predbežnom prejednaní obžaloby.

Predseda senátu Okresného súdu Humenné nariadil verejné zasadnutie na deň 27. januára 2010 za účelom predbežného pojednania obžaloby. Na ňom, okrem prokurátora a obvineného, bola prítomná aj obhajkyňa obvineného JUDr. D. R.. Vzhľadom na to, že obvinený si dňa 22. januára 2010 zvolil obhajcu JUDr. J. K., predseda senátu dňa 27. januára 2010 zrušil ustanovenie obhajkyne JUDr. D. R. a senát uznesením odročil verejné zasadnutie na 17. februára 2010, ktoré sa v ten deň uskutočnilo, bol na ňom prítomný obvinený i jeho obhajca JUDr. L. K. a vtedy, okrem rozhodovania o väzbe, sa vykonalo aj predbežné pojednanie obžaloby, po ktorom bol vo veci nariadený termín hlavného pojednávania na 14. apríla 2010. Tvrdenie obvineného, že hoci išlo o obligatórne predbežné pojednanie obžaloby, k ničomu takému v konaní nedošlo, nevychádza z reálneho obsahu trestného spisu.

Skutok, ako je uvedený vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého závermi sa stotožnil krajský súd, podľa zistenia dovolacieho súdu napĺňa všetky zákonné znaky zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, b/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Konanie obvineného popísané v skutkovej vete rozsudku okresného súdu možno podradiť pod viaceré alternatívy objektívnej stránky žalovaného trestného činu podľa písmena a/ i b/ ods. 1 § 208 Tr. zák. Nepochybne išlo o zlé zaobchádzanie obvineného s blízkou osobou, jeho matkou, ktorá bola v tom čase už vo vyššom veku. Išlo o opakované útoky prejavujúce sa trvalosťou, po dobu vyše troch rokov. Opakovane musela poškodená, a to najmenej päťkrát, utekať pred obvineným z domu a prespávať u príbuzných. Súhrn opakujúcich sa hrubých útokov proti telesnej a duševnej integrite poškodenej možno charakterizovať ako týranie.

Znak kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto zločinu podľa § 208 ods. 2 písm. d/ Tr. por. je naplnený vzhľadom na ustanovenie § 138 písm. b/ Tr. zák., lebo dobu vyše troch rokov, počas ktorých sa opakovali útoky vymedzené odsekom 1 písm. a/ a b/ § 208 Tr. zák., možno považovať za dlhší čas a naplnenie zákonného znaku spáchania činu uvedeného v odseku 1 § 208 Tr. zák. závažnejším spôsobom konania.

V danej súvislosti je potrebné zdôrazniť znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie je možné podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Tento dovolací dôvod nezakladá argumentácia založená na inom hodnotení dôkazov vo vzťahu ku skutkovým zisteniam, ako sa to stalo v danom prípade zo strany obvineného prostredníctvom jeho obhajcu. Obvinený totiž vychádza z predpokladu, že nebolo dokázané, že by sa žalovaný skutok stal, že by z jeho strany vôbec k takým útokom zakladajúcim týranie blízkej osoby došlo.

Rozsah prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu je v zmysle vyššie citovaného ustanovenia obmedzený na právne posúdenie ustálených skutkových zistení. Dovolací súd nie je legitimovaný posudzovať ani úplnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Dovolacie námietky obvineného R. R. I. sa v skutočnosti nedotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku, ale naopak, priamo a konkrétne spochybňujú skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa. Obvinený iným spôsobom hodnotí dôkazy a vyvodzuje z nich iné závery a síce tie, ktoré boli podstatou jeho obhajoby, že on sa žalovaného skutku nedopustil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako dovolací súd, však musí vychádzať z toho, že sa skutok stal a že ho spáchal obvinený R. R. I., tak ako to ustálili sudy oboch nižších stupňov. S ich závermi o právnej

kvalifikácii zisteného skutku sa najvyšší súd stotožňuje.

So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že z podaného dovolania je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., ani dôvod podľa § 374 ods. 3 Tr. por., a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.